

Amund Hagen - har gått ut av tiden.

Minneord ved Hans Olav Løkken

Amund Hagen døde 19. september. Mange stjørdalinger nikker anerkjennende når navnet Amund Hagen nevnes. Selv om han gjorde oppdaling av seg igjen omkring 2007. Han har levd blant oss her i dalføret gjennom sine malerier og tegninger. Det var luftfarten som brakte Amund Hagen til Stjørdal, hvor han hadde sitt yrkesaktive liv som flygeleder i kontrolltårnet på Værnes. Men det er nok som maler og tegner de fleste innen luftfarten vet om ham. Det finnes knapt noen i fagmiljøet som ikke kjenner Amund gjennom hans mangfoldige illustrasjoner i relaterte tidsskrifter.

Amund Hagen, f. i Oppdal i 1947. Døde 19. september 2024.

Kunstutdannelse:

To semester ved kunstskolen i Trondheim, hovedlærer Roar Wold. Senere kurs hos blant annet Roar Matheson Bye, Kari-Unn Paye, Jackie Simmonds, Olaf Andersen, Vesla Kielland. Amund Hagen var selv kursholder.

Separatutstillinger i Tingvoll, Stryn og flere i hjembygda Oppdal, og har videre deltatt på en rekke fellesutstillinger i hele Midt-Norge gjennom mange år.

Innkjøpt av institusjoner som Fokus Bank, Televerket, Ørland Hovedflystasjon, Luftfartsverket, Oppdal Sparebank og Gjensidige Stjørdal Brannkasse m.fl.

Har illustrert bøker for Universitetsforlaget, diverse historiske årbøker og Hans Olav Løkkens 24 bind i serien *Stjørdalens krønike*. Tegnet forsiden til den store boken om Hans Barlien.

Amund Hagen (selvportrett)

Amund Hagen viste tidlig anlegg for tegning og maling. Årets høydepunkt i barndomstiden hjemme i Oppdal var da han, før den årlige juletefesten på skolen, fikk utlevert en eske fargekritt med beskjed om å dekorere tavla med julemotiv. Da han i 12-årsalderen fikk oppleve den kjente oppdalsmaleren Mikael Hoel dekorere en brannmur i hjemmet, og fikk sitte modell til en av personene han malte, bestemte Amund seg for følgende: *"Dette vil jeg også drive med"*.

I 1968 begynte Amund Hagen på Kunstsolen i Trondheim. Hovedlærer var den anerkjente maleren Roar Wold. Men stifting av familie gjorde at Amund måtte se seg om etter en sikker inntekt. Noe tilfeldig ble flygelederyrket valgt.

Jobben som flygeleder førte Amund Hagen til forskjellige flyplasser. Etter utdanning på Værnes og i England, gikk turen til Bodø, Andøya og Ørland, før han i 1992 vendte tilbake til Værnes. Her ble han til han gikk av med pensjon i 2007 og flyttet tilbake til hjembygda Oppdal, hvor han bygde seg hus med eget atelier.

I hele perioden som flygeleder/pensjonist har Amund vært aktiv som kunstmaler, og mange av hans bilder henger i hjem rundt omkring i landet, samt flere også i utlandet. Han har alltid vært aktiv i kunstmiljøene der han har bodd, blant annet i Stjørdal hvor han var et aktivt medlem av kunstringen *Stiora*. De siste årene satt han i styret i Oppdal Kunstlag.

Eksempel på karikaturtegnning

Amund Hagen stilte jevnlig ut sine bilder i gallerier rundt om i Trøndelag. Hans første separatutstilling i hjembygda Oppdal i 1998 ble en kjempesuksess med mye folk og godt salg. Og slik har det fortsatt årlig. Mange har etter hvert blitt kjent med Amunds evner som karikaturtegner. Ved runddager og andre begivenheter velger mange å gi bort en slik tegning til glede (og noen ganger ergrelse) for mottakeren. De siste årene har han tegnet et meget stort antall karikaturtegninger i sin spesielle stil.

Amund har utformet en rekke logoer på T-skjorter, og andre logoer opp gjennom årene, de fleste på oppdrag fra enheter innen luftfarten, men også en rekke lag og foreninger bruker

logoer utført av ham. Amund Hagen fungerte gjennom hele sitt yrkesaktive liv som en slags «avistegner», hvor han illustrerte aktuelle saker og hendelser i «Flygelederen» og tilsvarende fagtidsskrifter. Disse er samlet i en Scrapbook hos lufttrafikkjenesten på Værnes.

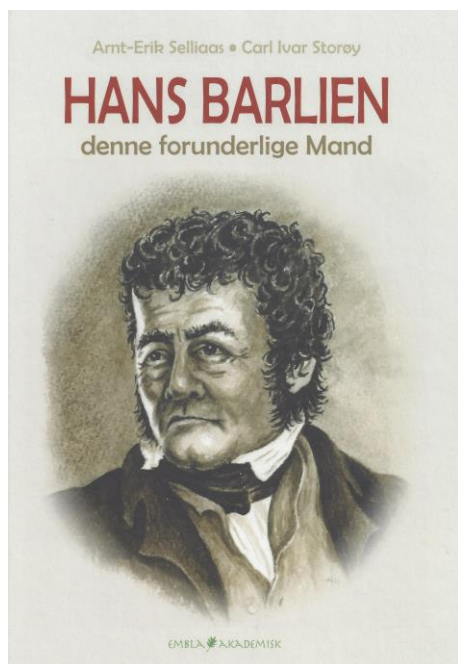

Amunds maleri direkte på en stor, hel vegg i sikringsbygget på Værnes

Flere stjørdalinger er eiere av bilder utført av Amund. Han har også utført dekorasjonsarbeid på Trondheim lufthavn. Da det såkalte VIP-rommet i den nye terminalen på Værnes skulle utsmykkes, ble fem av Amunds store landskapsbilder valgt, med motiver fra nærområdet til flyplassen. I det nye sikringsbygget på flyplassen dekorerte Amund Hagen i 2005 to store vegger, blant annet et stort landskapsmaleri fra Oppdal direkte på veggen.

Den største oppdragsgiveren i Stjørdal er likevel undertegnede, som har vært luftfartskollega av kunstmaleren. Amund Hagen har gjennom de siste 24 årene levert illustrasjoner til mine bøker: *Stjørdalens krønike*. Til sammen har Amund Hagen illustrert mine bøker med 728 tegninger. Flere av tegningene er også publiserte i *Stjørdals-Nytt*.

Amund hadde en helt spesiell evne til å omsette tekst og situasjonsbeskrivelse til en tegning. Det være seg et personlig ukjent portrett og/eller løse en kinkig, støtende eller krenkende situasjon. Eksempel her er først en tegning av Hans Barlien, hvis foto ikke finnes, men det finnes et foto av hans døtre. Det andre eksempelet er: «*tegn en gutt på et barnehjem som blir voldtatt av en ansatt*». Hvordan skal en klare å illustrere noe slikt? Amund klarte det!

Det var alltid noe trygt og godt over Amund Hagen, både som kollega og kunstner. Som fjellfolk flest utstrålte han naturlig tålmodighet. Han var solid, ikke en opposent som skulle frelse verden, kun minne oss på gjennom sin kunst hvem vi er og hvor vi kommer fra. Det jordnære og naturalistiske preget ham i all hans gjerning og vesen. Han malte naturen og tegnet oss og ulike hendelser i sitt bilde. Hans illustrasjoner gjenskaper detaljer som fremhever situasjonen, og skaper nysgjerrighet og beundring. Folk spør meg stadig hvem denne AH på tegningene i mine bøker er. Det er et godt omdømme. Ingen andre har skapt illustrasjonsmessig *Stjørdals historie* i folks underbevissthet oftere og bedre enn nettopp Amund Hagen. Han har beriket oss og satt Stjørdal og omegnen virkelig på kartet. Det er så absolutt plass til ham i *Kimen*, Stjørdals kulturhus. Der hører han også hjemme. Jeg lyser fred over Amunds støv.

Eksempel på slektstegning

Takk Amund